

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

Δ Ε Κ Α Π Ε Ν Θ Η Μ Ε Ρ Ο Ν Δ Ε Λ Τ Ι Ο Ν Ε Ι Δ Η Σ Ε Ω Ν

9ον ΕΤΟΣ - ΑΡΙΘΜ. 191

15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1978

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

- 'Η συμμετοχή τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τόν ἑορτασμόν τῆς 60ετίας ἀπό τῆς ἀνασυστάσεως τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας..... 2
- 'Επίσκεψις Ἀντιπροσωπείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τόν Μακ, Καθολικόν Γεωργίας κ. 'Ηλίαν Β'..... 6

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

- 'Η πρόοδος τῶν ἐργασιῶν προπαρασκευῆς τῆς Α. καί Μ. Συνόδου, 'Η δραστηριότης τῆς Γραμματείας..... 8
- 'Εκλογή νέων Ἐπισκόπων εἰς τὴν Σερβικὴν Ἐκκλησίαν.....12
- 'Ηγετικά στελέχη τοῦ Π.Σ.Ε. εἰς Φανάριον καί Ἀθήνας.....13
- Σύντομα νέα.....14

ΟΡΘΟΔΟΣΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- "Ὁ διακονικὸς βαθμὸς" : ὑπὸ σεβ. Μητροπολίτου Τραπεζοῦδος κ. Δαμασκηνοῦ,.....15

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
TÉLÉGR. ORTHODOXIA-GENÈVE * TÉL. (022) 58 16 29 * 37, CHEMIN DE CHAMBÉSUY, 1292 CHAMBÉSUY-GENÈVE, SUISSE

'Η "Ἐπίσκεψις" ἐπιδιώκει νὰ ἐνημερώνη τοὺς ἀναγνώστας τῆς περὶ τῆς ζωῆς τῶν Ἐκκλησιῶν. Δὲν φέρει εὐθύνην διὰ τὰς ἀπόψεις τὰς ἐκφραζομένας εἰς τὰς δημοσιευόμενας εἰδήσεις. Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευσις τοῦ περιεχομένου τοῦ Δελτίου μὲ ἀπλὴν ἐνδειξὴν τῆς προελεύσεως.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

- Ἡ συμμετοχή τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τόν ἑορτασμόν τῆς ἑξηκονταετίας ἀπό τῆς ἀνασυστάσεως τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας.

Ἀπό 25 ἕως 29 Μαΐου ἐ.ἔ. ἑωρτάσθη ὑπό τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡ ἑξηκονταετία ἀπό τῆς ἀνασυστάσεως τοῦ πατριαρχικοῦ θεσμοῦ ἐν αὐτῇ. Αἱ τελεταί ἔλαβον χώραν μετὰ πάσης ἐπισημότητος εἰς Μόσχαν καί τήν Λαύραν τῆς Ἁγίας Τριάδος καί τοῦ Ἁγίου Σεργίου, εἰς αὐτάς δέ συμμετέσχον Ἀντιπροσωπεῖαι ἐξ ὄλων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐκ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν κλπ. Οὕτω, ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου παρέστη Ἀντιπροσωπεῖα ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλιηδόνοσ κ. Μελίτωνος ὡς Προέδρου καί τῶν σεβ. Μητροπολιτῶν Φιλαδελφίας κ. Βαρθολομαίου καί Σουηδίας κ. Παύλου· ἐκ τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας ὁ σεβ. Μητροπολίτης Καρθαγένης κ. Παρθένιος· ἐκ τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας ὁ σεβ. Μητροπολίτης Τριπόλεως κ. Ἡλίας· ἐκ τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων ὁ σεβ. Μητροπολίτης Πέτρας κ. Γερμανός· ἐκ τοῦ Πατριαρχείου Σερβίας Ἀντιπροσωπεῖα ὑπό τόν σεβ. Μητροπολίτην Μαυροβουνίου κ. Δανιήλ· ἐκ τῶν Πατριαρχείων Ρουμανίας καί Βουλγαρίας οἱ Μακαριώτατοι Πατριάρχαι Ἰουστίνος καί Μάξιμος· ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος· ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Ἀντιπροσωπεῖα ὑπό τόν σεβ. Μητροπολίτην Κίτρουσ κ. Βαρνάβαν· ἐκ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Πολωνίας καί Τσεχοσλοβακίας οἱ Προκαθήμενοι αὐτῶν Μακ. Μητροπολίτης Βαρσοβίας καί πάσης Πολωνίας κ. Βασίλειος καί σεβ. Μητροπολίτης Πράγας καί πάσης Τσεχοσλοβακίας κ. Δωρόθεος· ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Φιλλανδίας ὁ σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Καρελίας καί πάσης Φιλλανδίας κ. Παῦλος· ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Γεωργίας ὁ Μακ. Ἀρχιεπ. Μετσχέτης καί πάσης Γεωργίας κ. Ἡλίας. Παρέστησαν ἐπίσης ἐκ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ὁ σεβ. R.Torella καί ὁ π. P.Duprey· ἐκ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ὁ Ἐπίσκοπος Λονδίνου· οἱ Πατριάρχαι Ἀρμενίας καί Αἰθιοπίας· οἱ κ.κ. Brash (ΠΣΕ) καί Williams (ΚΕΚ) κ.ἄ.

Ἀναδημοσιεύομεν κατωτέρω τήν προσφώνησιν, τήν ὁποίαν, ἔξ ὀνόματος τῆς Ἀντιπροσωπείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀπηύθυνε πρὸς τήν Α.Μ. τὸν Πατριάρχην Μόσχας κ. Ποιμένα ὁ σεβ. Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος κ. Μελίτων :

"Μακαριώτατε,

Ὁ Παναγιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Δημήτριος ὁ Α' καὶ ἡ περὶ Αὐτόν Ἀγία καὶ Ἱερά Σύνοδος ἀνέθηκεν εἰς ἡμᾶς τήν εὐ-τυχῆ καὶ τιμητικὴν ἀποστολήν, ὅπως, ἐκπροσωποῦντες τήν Μητέρα Ἐκκλησίαν τῆς Βασιλίδος, κομίσωμεν πρὸς τήν Ὑμετέραν Ἀγιωτάτην Μακαριότητα, τὸν ἄξιον Πατριάρχην Μόσχας καὶ πασῶν τῶν Ρωσιῶν, καὶ δι' ἑμῶν πρὸς τήν κατὰ Ρωσίαν Ἀγίαν Ἐκκλησίαν, τὸν ἐν ἀγά-πη καὶ εἰρήνῃ χαιρετισμόν καὶ τήν ἔκφρασιν τῆς μεγάλης χαρᾶς αὐτῆς ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τούτῳ τῆς ἐξηκονταετηρίδος τῆς ἀνασυστάσεως τοῦ ἱεροῦ πατριαρχικοῦ θεσμοῦ ἐν τῇ ἀγίᾳ ταύτῃ Ἐκκλησίᾳ.

Εἶναι δίκαιον νὰ μιμησῆται ἡ σεβασμία Ὁρθόδοξος Ἐκκλη-σία τῆς Ρωσίας τοῦ ἱστορικοῦ γεγονότος τοῦ ἔτους 1917 καὶ ἐν εὐγνωμοσύνῃ πρὸς τὸν θεὸν νὰ χαίρῃ διὰ τὸ σπουδαῖον τοῦτο γεγονός τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ της βίου τῆς ἀνασυστάσεως τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, γεγονός τὸ ὁποῖον, ὑπερφαλαγγίσαν ἕν κενόν δύο πω-αίωνων, ἤλθε νὰ ἐπανασυνδέσῃ τήν πατριαρχικὴν ἀξίαν πρὸς τὸ ἔνδοξον παρελθόν της καὶ νὰ τήν καταστήσῃ, εἰς μίαν νέαν καὶ τοῦτ' αὐτὸ κοσμογονικὴν διὰ τήν χώραν ταύτην ἐποχὴν, ὀδηγητικὸν πνευματικὸν φῶς εἰς μίαν ἀρχομένην νέαν πορείαν τῆς αἰωνίου Ἐκκλησίας ἐν τῷ χρόνῳ, ὑπὸ προϋποθέσεις τεραστίων πλέον ἀλλαγῶν, κατὰ τήν ὁποίαν ἐκαλεῖτο νὰ δώσῃ αὕτη ἐν μέσῳ τοῦ πιστοῦ λαοῦ, ἐν μέσῳ τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐν μέσῳ τοῦ κόσμου νέαν μαρτυρίαν τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Ἄλλ' εἶναι ἐπίσης δίκαιον νὰ συχαίρῃ ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία ἐπὶ τῇ ἀνασυστάσει τῆς ἀγίας πατριαρχικῆς ἀξίας, τήν ὁποίαν ἐκείνη ἀπὸ τῶν ὀχθῶν τοῦ Βοσπόρου ἐλθοῦσα ἐδῶ συνέστησεν εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ συνέστησεν αὐτήν τότε διὰ τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ Β', ὡς λυχνίαν ἵνα λάμπῃ δι' αὐτῆς τὸ φῶς ἐκεῖνο τῆς ἀγίας ἡμῶν ὀρθοδόξου πίστεως, τὸ ὁποῖον ἐπίσης ἡ ἰδία Μήτηρ Ἐκκλησία μετέδωκε.

Καί, λοιπόν, κατὰ τήν ἱεράν ταύτην στιγμήν, κατὰ τήν ὁποίαν ὁ Πατριάρχης Δημήτριος ἀσπάζεται τὸν Πατριάρχην Ποιμένα καὶ συνεορτάζει ἐν Κυρίῳ, συναγάλλονται ἐπιφοιτοῦντα τὰ πνεύματα τοῦ Πατριάρχου Πολυεύκτου καὶ τοῦ ἀγίου Βλαδιμήρου, τῶν Πατριαρχῶν Ἱερεμίου τοῦ Β' καὶ Ἰῶβ καὶ τοῦ διαδόχου τούτου Τύχωνος. Μακαρίσωμεν αὐτούς καὶ σὺν αὐτοῖς ὄλους ἐκεῖνους, Πατριάρχας, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, μοναχοὺς καὶ πιστοὺς, ὅσοι προσέφεραν ἑαυτοὺς διὰ νὰ δώσουν, ὑφ' ὅλας τὰς περιστάσεις καὶ ἀδιακρίτως καταστά-σεων, τήν θαυμασίαν ταύτην μυστικὴν διάστασιν εἰς τήν Ὁρθοδοξίαν

έν Ρωσίᾳ, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ πνευματικὴν τροφήν καί κάλλος έν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ.

Ὅμως σήμερον ἑορτάζοντες τὴν ἐπετηρίδα ταύτην τῆς νέας πατριαρχικῆς ἐποχῆς έν τῇ Ἁγίᾳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρωσίας, γεραίρομεν καί τιμῶμεν ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι διετήρησαν καί διατηροῦν τό αἰώνιον καί ἀκατάλυτον έντός τοῦ μεταβαλλομένου καί τοῦ νέου διά νά δοξάζεται ὁ Θεός καί νά ἐκφράζεται καί ἐνεργῆται ἡ ἀγάπη καί ἡ σωτηρία Του πρός τόν ἄνθρωπον.

Ἡ Ἐκκλησία πορευομένη έν χρόνῳ, ὡς καί ὁ Κύριός της, δέν εἶναι παρελθόν. Εἶναι πάντοτε παρόν. Ἡ Ἐκκλησία δέν συσχηματίζεται τῷ αἰῶνι τούτῳ, ὅσονδήποτε ἰσχυρός καί ἂν εἶναι αὐτός, ἀλλά καλεῖται νά συσχηματίσῃ αὐτόν ἑαυτῇ, καί ὄχι διά τῆς ἐξουσίας, ὄχι διά τῆς ἰσχύος, ἀλλά, ὡς ὁ Κύριος, διά τῆς κενώσεως καί τῆς διακονίας, διά τῆς ἀγάπης, τῆς εἰρήνης καί τῆς θυσίας, ὡς ἀγνοουμένη καί ἐπιγινωσκομένη (Β' Κορ. 6,9).

Μακαριώτατε,

Δύο μεγάλα διδάγματα λαμβάνομεν ἡμεῖς οἱ ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι ἤλθομεν νά συνεορτάσωμεν μεθ' ὑμῶν, ἐκ τῆς ἱερωῆς ταύτης πανηγύρεως : "Ὅτι οἱ Μεγάλοι Πέτροι ἤμποροῦν νά ἐπιτελοῦν μεγάλα καί θαυμάσια κατά τά ἄλλα καί νά ἐπιζοῦν τά μεγάλα ἔργα των. Ὅμως ἡ Ἐκκλησία ἐπιζητῇ τῶν Μεγάλων Πέτρων. Καί ὅτι αἱ ἀξίαι τῆς θεοσυστάτου Ἐκκλησίας ζοῦν καί ἐπιζοῦν ὅταν εἶναι βιώματα τῆς συνειδήσεως τοῦ πληρώματος της, ἔστω καί ἂν δέν ὀνομάζωνται ἐπί αἰῶνας. Ἡ συνείδησις τῆς ὅλης ἀγίας Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας ἐφύλαξεν ἐπί διακόσια ἔτη τὴν πατριαρχικὴν ἀξίαν ὡς τίμιον ἄρτον εἰς τὸ ἄρτοφόριόν της καί ἤδη ἀπὸ ἐξήκοντα ἑτῶν ἱεουργεῖ τὴν μεγάλην εἴσοδόν της εἰς βρωσιν πνευματικὴν τῷ λαῷ.

Χριστός Ἀνάστη ! Δόξα Αὐτῷ πάντων ἕνεκα καί εἰρήνη ἀπ' Αὐτοῦ πᾶσι ! "

Ἐξ ὀνόματος ὅλων τῶν ἀντιπροσωπειῶν, τῶν Ὁρθοδόξων καί μὴ Ἐκκλησιῶν, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον μέρος εἰς τὰς τελετάς, ὁ σεβ. Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος κ. Μελίτων ἀπήντησεν εἰς τὴν Προσφώνησιν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας καί πασῶν τῶν Ρωσιῶν κ. Ποιμένος διά τῆς κάτωθι Ἀντιφωνήσεως (28 Μαΐου 1978) :

"Μακαριώτατε καί Ἀγιώτατε Πατριάρχα Μόσχας καί πασῶν τῶν Ρωσιῶν κ. Ποιμὴν,

Χριστός Ἀνάστη!

Ἐν τῷ φωτί καί τῇ χαρᾷ τῆς Ἀναστάσεως Ὁρθόδοξοι

καί Χριστιανοί ἄλλων Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν συναντώμεθα σήμερον μετά τῆς Ἀγιωτάτης Μητρός Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας ἐν τῷ Καθεδρικῷ τούτῳ Ναῷ τῆς θείας Ἐπιφανείας, τῆς ὁποίας ἡ διαιώνισις ἐν χρόνῳ εἶναι ἡ πρό ὀλίγου τελεσθεῖσα ἐπί τοῦ θυσιαστηρίου θεία Εὐχαριστία.

καί συναντώμεθα διά νά συνεορτάσωμεν μετά τοῦ εὐσεβοῦς Ρωσικοῦ λαοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας του τήν ἐν τῇ Ρωσικῇ Ἐπαναστάσει ἐπ-Ἀνάστασιν τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μόσχας.

Ἐπί πλέον καί κυρίως συναντώμεθα διά νά δώσωμεν εἰς τόν κόσμον ὅλον μίαν κοινήν μαρτυρίαν τῆς Ἀναστάσεως, διά νά ἐπιβεβαιώσωμεν, ἀπό τῆς ἱστορικῆς ἐμπειρίας εἰκοσιν αἰῶνων καί ἀπό τῶν ἰδιοτροπιῶν ὅλων τῶν διαφόρων ἀλλαγῶν καί μάλιστα ἀπό αὐτῆς ταύτης τῆς συγχρόνου ζωῆς τῆς ἀνθρωπότητος, ὅτι ὁ Ἀναστάς Χριστός, ὁ Σωτήρ καί Κύριος ἡμῶν, ὁ ἰδρυτής, ἡ κεφαλή καί ὁ τελειωτής τῆς Ἐκκλησίας, δέν ἦτο καί δέν εἶναι φάντασμα, οὔτε ὅταν ἐνεφανίσθη εἰς τὰς Μυροφόρους, εἰς τόν Πέτρον καί τόν Ἰωάννην, εἰς τοὺς ἔνδεκα κεικλισμένων τῶν θυρῶν, εἰς τήν ὁδόν πρός Ἐμμαούς περί τήν ἐσπέραν τῆς μιᾶς τῶν σαββάτων, εἰς τήν λίμνην τῆς Τιβεριάδος καί κατά τὰς ἄλλας ἐμφανίσεις αὐτοῦ μέχρι τῆς Ἀναλήψεως καί, ὅτι οὔτε ἀπό τῆς Ἀναλήψεως καί ἐντεῦθεν εἶναι φάντασμα αὐτός, ὁ Ἀναστάς Χριστός, ὁ εἰπών "μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος" (Ματθ. 28,20), "ὁ ὢν καί ὁ ἦν καί ὁ ἐρχόμενος" (Ἀποκ. 1,8).

Ἐν τῇ πραγματικότητι τῆς Ἀναστάσεως ἐορτάζομεν τήν ἀνάστασιν τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας. Καί μόνον οὕτω δυνάμεθα νά συλλάβωμεν τό βαθύτερον κυριολεκτικῶς θεολογικόν νόημα τοῦ ἱστορικοῦ τούτου γεγονότος καί τῆς ἐπετείου του ταύτης.

Ἡ ἱστορία εἶναι περιπέτεια. Περιπέτεια εἶναι καί ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς δύο διαστάσεις της, ἐν τῇ ἱστορίᾳ καί ἐν τῇ πορείᾳ αὐτῆς πρός τήν αἰωνιότητα. Περιπέτεια ἐπίσης εἶναι καί ἡ Ἐπιφάνεια καί Ἐνανθρώπησις τοῦ Θεοῦ διά νά συναντήσῃ τόν ἄνθρωπον.

Θεός καί ἄνθρωπος ἐν τῷ σημείῳ τῆς περιπετείας τῆς Ἱστορίας συναντῶνται. Ἐν περιπετεία πορεύονται διά μέσου τοῦ χρόνου, μέχρι τῆς ἐν θεώσει τῆς ἀνθρωπότητος κοινῆς ἐν τέλει ἀναστάσεως.

Ἐν τῷ ἀναστασίμῳ ὀρθοδόξῳ τούτῳ πνεύματι χαιρετίζομεν τήν ἀναστασίμον ταύτην ἐπέτειον τοῦ ἀγιωτάτου Πατριαρχικοῦ ἑορόνου τῆς Μόσχας καί πασῶν τῶν Ρωσιῶν.

Ἐν τῷ αὐτῷ, λοιπόν, πνεύματι, τό ὁποῖον ἐποιήσαμεν ὅτι, πέραν τῆς ὀρθοδόξου διατυπώσεώς του, ἐκφράζει τήν γενικήν χριστιανικήν πίστιν, ὡς ἐμπρόσωπος τῆς Μητρός Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀντιφωνοῦμεν, ἐξ ὀνόματος ὅλων τῶν ἐν τῷ Καθεδρικῷ τούτῳ Ναῷ παρισταμένων πανταχόθεν Ἀντιπροσωπειῶν, Ἑμῖν, τῷ Μακαριωτάτῳ τε καί Ἀγιωτάτῳ Πατριάρχῃ

τῆς κατὰ Ρωσίαν Ἐκκλησίας, συγχαίρομεν Ὑμῖν καί ἀπάση τῇ ἀγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρωσίας ἐπὶ τῇ εὐλογημένῃ ταύτῃ ἐπετείῳ, καί εὐχόμεθα αὐτῇ νά εἶναι εἰς τόν κόσμον μας καί εἰς τὴν ἐποχὴν μας ζῶν καί δυναμικός κῆρυξ καί ἐργάτης τῆς Ἀναστάσεως καί τοῦ "χαίρετε" καί τοῦ "εἰρήνη ὑμῖν", ἥτοι τῆς χαρᾶς καί τῆς εἰρήνης πού ὁ Ἀναστάς Χριστός ἐδώρησεν, ἀμα προελθὼν ἐκ τοῦ τάφου, εἰς ὅλην ἀδιακρίτως τὴν ἀνθρωπότητα.

Χριστός Ἀνέστη!

Κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας εἰς Μόσχαν ὁ πρόεδρος ταύτης σεβ. Μητροπολίτης Γέρον Χαλιηδόνοσ κ. Μελίτων ἔσχε μακρὰν συνεργασίαν μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας κ. Ποιμένος, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἐγένετο ἀνασιόπησις τῶν ἀπασχολούντων σήμερον τὴν Ὁρθοδοξίαν θεμάτων ἐπεσκέφθη ἐπίσης τόν ἀρμόδιον ἐπὶ τῶν Ἱεροσχευμάτων Ὑπουργόν τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως.

- Ἐπίσκεψις Ἀντιπροσωπείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τόν Μακαριώτατον Καθολικόν Γεωργίας κ. Ἡλίαν Β'.

Μετὰ τὸ πέρασ τῶν ἑορτῶν ἐπὶ τῇ ἑξῆκις αἰετία ἀπὸ τῆς ἀνασυστάσεως τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, ἡ ὑπὸ τόν σεβ. Μητροπολίτην Γέροντα Χαλιηδόνοσ κ. Μελίτωνα Πατριαρχικὴ Ἀντιπροσωπεία ἐπεσκέφθη ἀπὸ 1-3 Ἰουνίου τόν Μακαριώτατον Καθολικόν Γεωργίας κ. Ἡλίαν Β' εἰς τὴν ἔδραν αὐτοῦ ἐν Τιφλίδι. Ἡ ἐπίσκεψις ἐγένετο ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς προσφάτου ἀναρρήσεως τοῦ Μακαριωτάτου Καθολικοῦ κ. Ἡλία εἰς τόν θρόνον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μετοσχέτης καί Τιφλίδος καί Καθολικοῦ πάσης Ἰβηρίας.

Κατωτέρω παραθέτομεν τὴν προσφώνησιν τοῦ προέδρου τῆς Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλιηδόνοσ πρὸς τόν Μακαριώτατον Καθολικόν κ. Ἡλίαν :

"Μακαριώτατε,

Τὸ Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, τὸ ὁποῖον μετὰ μεγάλης χαρᾶς ἐχαιρέτισε τὴν ἀνοδὸν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εἰς τόν ἱερόν καί ἱστορικόν θρόνον τῶν Ἀρχιεπισκόπων Μετοσχέτης

καί Τιφλίδος καί Καθολικῶν πάσης Ἰβηρίας, ἔρχεται σήμερον ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ ἔδρᾳ Ὑμῶν, ἵνα συγχαρῆ Ὑμῖν δι' ἡμῶν τῶν ἐκπροσώπων του.

Πραγματοποιούμεν τὴν ὑψηλὴν ταύτην ἀποστολὴν κατ' ἀπόφασιν τοῦ Παναγιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καί Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Δημητρίου τοῦ Α' καί τῆς περὶ αὐτόν Ἀγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, καί, κομίζοντες τὸν ἀσπασμόν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς Ὑμᾶς, τὸν ἄξιον Καθολικόν τῆς Ἰβηρίας, διαπλατύνομεν τὴν περίπτυσιν τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὴν ὅλην καθ' Ὑμᾶς Ἐκκλησίαν τῆς Γεωργίας.

Εἰς τὴν ἱεράν συνάντησιν καί περίπτυσιν ταύτην τῶν δύο Ἐκκλησιῶν παρίστανται μάρτυρες αὐτοὶ οἱ πρῶτοι αἰῶνες τῶν ἀπαρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν τῇ ὡραίᾳ καί ἱστορικῇ γῆ τῆς Γεωργίας καί τῆς συστάσεως καί διοργανώσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς διὰ τῆς ἀποστολῆς καί ἐγκαταστάσεως ἐνταῦθα τοῦ πρώτου κατὰ τὴν παρ' ἡμῖν παράδοσιν ἐπισκόπου, τοῦ Ἰωάννου, τὸν ὁποῖον ὁ μέγας καί ὕστερον ἅγιος ἰσαπόστολος Κωνσταντῖνος ἀπέστειλεν ἐδῶ, ἵνα σὺν τῷ ἤδη ἐπὶ τοῦ τόπου τούτου ὑπάρχοντι θυσιαστηρίῳ καί τῇ ἐπ' αὐτοῦ τελουμένῃ Εὐχαριστίᾳ διὰ τοῦ ἐπισκόπου ὁλοκληρωθῆ τὸ ὅλον ἐκκλησιολογικόν καί σωτηριολογικόν μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας.

Καί, λοιπόν, ἀπὸ τῆς ἰδίας ἐκείνης πόλεως τοῦ ἀποστείλαντος τὸν Ἰωάννην ἐρχόμεθα σήμερον ἡμεῖς ἵνα λάβωμεν, ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως καί ἐν μέσῳ τῆς ἀνοίξεως, τὴν ἐπιμαρτυρίαν ὅτι τὸ μυστήριον τοῦτο τῆς Ἐκκλησίας ἐν Γεωργίᾳ, διὰ μέσου τῶν αἰῶνων καί διὰ μέσου τῶν ποικίλων στροφῶν καί περιπετειῶν τῆς ἱστορίας, διαρκῶς ἀνιστάμενον καί ἀνθηφοροῦν, ἔζησε καί ἐπέζησε καί ζῆ ὡς ἄνθος κάλλιστον τῆς ὅλης Ὁρθοδοξίας εἰς δόξαν Θεοῦ καί ἐπ' εὐλογία καί οἰκοδομῇ τοῦ πιστοῦ Γεωργιανοῦ λαοῦ.

Κατὰ τὴν ἀντίδοσιν ταύτην μαρτυρίας σήμερον ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς βασιλίδος καί ἀπὸ τῆς Μετοχέτης συμπαρίστανται ἡμῖν μεγάλοι καί ἱεραὶ μορφαί, ὡς ἐκεῖναι τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, τῆς ἁγίας Νίνας, τοῦ βασιλέως Μίριαν, τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως καί Ἀντιοχείας, τοῦ Ἰωάννου καί ὄλων ἐκείνων τῶν ἐπισκόπων, κληρικῶν καί μοναχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἰβηρίας, οἱ ὁποῖοι ἐσυνέχισαν ἀδιακόπως, ἐν ἀποστολικῇ συνεχείᾳ, τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου καί τὴν λειτουργίαν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

Καί τώρα Μακαριώτατε ἐκλήθητε Ὑμεῖς ὁ τοῦ Ἰωάννου καί πλειάδος Καθολικῶν τῆς Ἰβηρίας διάδοχος προεξάρχων νά συνεχίσητε τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου καί τὴν λειτουργίαν τῆς πίστεως, δηλαδὴ τὴν ζωὴν τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Γεωργίας, εἰς τὸ ἱερώτατον τοῦτο λειτούργημα Ὑμῶν, ἡμεῖς ἀπὸ τῆς βασιλίδος εἴμεθα καί θά εἴμεθα συλλειτουργοὶ Ὑμῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης καί τῆς εἰρήνης.

Ὡς Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον χαίρομεν ὅπως ἰδιαιτέρως διότι εἰς τόν ἱστορικόν τοῦτον θρόνον ἀνήλθεν ἐκκλησιαστικός ἀνὴρ τῆς περιωπῆς τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, δεδοκιμασμένος ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ φρονήματι, ἐν τῇ ἀγάπῃ πρὸς τόν πιστόν λαόν τοῦ Θεοῦ, ἀλλά καί ἐν τῇ διορθοδόξῳ συνεργασίᾳ, ἐν τῇ σπουδαίᾳ ὑποθέσει τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως καί τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος, καί ἔτι εὐρύτερον ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἰδεώδους τῆς συμφιλίωσεως τῶν ἀνθρώπων καί τῆς ἐπικρατήσεως τῆς εἰρήνης ἐπὶ τῆς γῆς.

Πλήρεις τοιούτων σκέψεων καί αἰσθημάτων, προσαγορεύομεν τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, τὴν σεβασμίαν Ἱεραρχίαν, τόν ἱερόν Κλῆρον, καί ὅλον τὸ εὐσεβές Πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Γεωργίας διὰ τοῦ, καί πάντοτε μὲν, μάλιστα δὲ κατὰ τὴν πασχαλινὴν ταύτην περίοδον ἱεροῦ καί χαρμοσύνου εὐαγγελίου : Χριστός Ἀνέστη καί εὐχόμεθα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Γεωργίας καί εἰς τόν εὐγενῆ Γεωργιανόν λαόν διαρκές Πάσχα".

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

- Ἡ πρόοδος τῶν ἐργασιῶν προπαρασκευῆς τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Συνόδου. Ἡ δραστηριότης τῆς Γραμματείας.

Ἀνακοινοῦται ἐκ τῆς Γραμματείας ἐπὶ τῆς Προπαρασκευῆς τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Συνόδου ὅτι, μέχρι σήμερον, ἀπεστάλησαν εἰς αὐτήν, δι' αὐτῆς δὲ ὑπεβλήθησαν εἰς τὰς κατὰ τόπους Ὀρθόδοξους Ἐκκλησίας, αἱ κάτωθι ἐργασίαι τῶν Ἀγιωτάτων Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀναληφθέντων πρὸς διαπραγμάτευσιν δέκα θεμάτων τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Συνόδου :

α) Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας : ἐργασίαι ἐπὶ τῶν θεμάτων "Ἡ Ὀρθόδοξος Διασπορά", "Τὸ Αὐτοκέφαλον καί ὁ τρόπος ἀνακηρύξεως αὐτοῦ" καί "Τὸ Αὐτόνομον καί τρόπος ἀνακηρύξεως αὐτοῦ". Τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας κατήρτησεν καί ὑπέβαλεν εἰς τὴν Γραμματείαν ὁ σεβ. Μητροπολίτης Ἀξώμης κ. Μεθόδιος.

β) Πατριαρχεῖον Ἀντιοχείας : ἐργασίαι ἐπὶ τῶν θεμάτων "Ἡ Ὀρθόδοξος Διασπορά", "Ἀναπροσαρμογὴ τῶν περί νηστείας ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων" καί (ἐκ τοῦ γενικοῦ θέματος "Σχέσεις Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πρὸς τόν λοιπόν χριστιανικόν κόσμον")

"Σχέσεις Ὁρθοδόξων καί Ἀρχαίων Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν". Τάς ὡς ἄνω ἐργασίας, κατόπιν σχετικῶν συζητήσεων καί ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιοχείας, συνέταξε καί ὑπέβαλεν εἰς τήν Γραμματείαν ὁ σεβ. Μητροπολίτης Λαοδικείας κ. Ἰγνάτιος.

γ) Πατριαρχεῖον Μόσχας : ἐργασίαι ἐπί τῶν θεμάτων "Ἡ Ὁρθόδοξος Διασπορά" καί "Τά Ὁρθόδοξα Δίπτυχα".

δ) Πατριαρχεῖον Ρουμανίας : ἐργασίαι ἐπί τῶν θεμάτων "Ἡ Ὁρθόδοξος Διασπορά", "Τό Αὐτοκέφαλον καί τρόπος ἀνακηρύξεως αὐτοῦ" καί "Τό Αὐτόνομον καί τρόπος ἀνακηρύξεως αὐτοῦ".

ε) Πατριαρχεῖον Βουλγαρίας : ἐργασία ἐπί τοῦ θέματος "Τό ἡμερολόγιον καί τό Πασχάλιον", διαπραγματευομένη ἀφ' ἑνός μὲν τό ζήτημα τοῦ κοινοῦ ἡμερολογίου, ἀφ' ἑτέρου δέ τό ζήτημα "Ἐξέτασις τοῦ κοινοῦ ὑφ' ἀπάντων τῶν χριστιανῶν ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα ἐν ὠρισμένη Κυριακῇ". Ἐπίσης, ἡ Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας ὑπέβαλεν ἐργασίαν ἐπί τοῦ ἐκτός τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως εἰδικοῦ θέματος τοῦ ἀναφερομένου εἰς τόν κατ' Ὁρθόδοξιαν μοναχικόν βίον .

στ) Ἐκκλησία Πολωνίας : ἐργασίαι ἐπί τῶν θεμάτων "Τό ζήτημα τοῦ κοινοῦ ἡμερολογίου" καί "Ἀναπροσαρμογή τῶν περί νηστείας ἐκκλησιαστικῶν Διατάξεων".

ζ) Ἐκκλησία Τσεχοσλοβακίας : ἐργασία ἐπί τοῦ θέματος "Συμβολή τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τήν ἐπικράτησιν τῶν χριστιανικῶν ἰδεωδῶν τῆς εἰρήνης, τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀδελφωσύνης καί τῆς ἀγάπης τῶν λαῶν καί ἄρσιν τῶν φυλετικῶν διακρίσεων".

Σημειωτέον, ὅτι ἡ Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Σερβίας ἐμμένει εἰς τήν ἤδη κατὰ τό παρελθόν καταρτισθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς καί ἀποσταλεῖσαν εἰς τήν Γραμματείαν μελέτην, ἐπί τοῦ θέματος "Ἀναπροσαρμογή τῶν περί νηστείας ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων". Ἡ μελέτη αὕτη εἶχε χρησιμεύσει κυρίως διὰ τήν σύνταξιν τοῦ εἰσηγητικοῦ κειμένου τῆς Διορθοδόξου Προπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς

συγκληθείσης εις Σαμπεζύ κατ' 'Ιούλιον 1971.

'Αναφέρεται επίσης ότι, συμφώνως προς τας αποφάσεις του συνελθόντος από 28 'Ιουνίου έως 3 'Ιουλίου 1977 εις Σαμπεζύ Συνεδρίου ειδικών προς εξέτασιν του θέματος του κοινού ύφ' απάντων των χριστιανών έορτασμοῦ του Πάσχα έν ώρισμένη Κυριακῇ, ή Γραμματεία ήλθεν εις έπαφήν μέ πλείονας άστρονόμους, οίτινες απέστειλαν εις αύτήν γνωματεύσεις και πίνακας άκριβοῦς προσδιορισμοῦ τῆς μετά τήν πρώτην πανσέληνον τῆς έαρινῆς ίσημερίας Κυριακῆς (Astronomical Council of the Academy of Sciences of USSR -καθηγητής E.R. Mustel- , Astronomisches Recheninstitut -καθηγητής W. Fricke-, U.S. Naval Observatory, 'Εργαστήριον 'Αστρονομίας Πανεπιστημίου 'Αθηνών -καθηγητής Γεώργιος Κοντόπουλος-).

'Αναφέρεται, επί πλέον, και ή κάτωθι δραστηριότης τῆς Γραμματείας επί τῆς Προπαρασκευῆς τῆς Συνόδου :

1. 'Εξεδόθησαν έλληνιστί και γαλλιστί τά Πρακτικά και λοιπά κείμενα τῆς Α' Προσυνοδικῆς Πανορθοδόξου Διασκέψεως, ύπεβλήθησαν δέ ταῦτα εις τούς Προκαθημένους τῶν κατά τόπους 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν ως και εις άπαντας τούς συνέδρους ('Ελληνική έκδοσις 'Ιανουάριος 1977, Γαλλική έκδοσις 'Ιούλιος 1977).

2. 'Υπεβλήθη κατά Σεπτέμβριον 1977 εις τούς Προκαθημένους τῶν 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν ως και άπαντας τούς συνέδρους ή ίταλική έκδοσις τῶν κειμένων τῆς Α' Προσυνοδικῆς Πανορθοδόξου Διασκέψεως. Αὔτη έξεδόθη έν Ρώμῃ εις ιδιαίτερον τεῦχος, φέρον τόν τίτλον "Atti della Prima Conferenza Panortodossa Preconciliare", υπό του περιοδικοῦ "Oikoumenikon".

3. Κατηρτίσθη λεπτομερῆς συγκριτικός κατάλογος τῶν υπό τας κατά τόπους 'Αγιωτάτων 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν επί τῶν θεμάτων τῆς 'Ημερησίας Διατάξεως τῆς 'Αγίας και Μεγάλης Συνόδου αναληφθεισῶν έργασιῶν, ύπεβλήθη δέ οὔτος κατά Φεβρουάριον 1977 εις τας 'Εκκλησίας και έδημοσιεύθη εις τήν "'Επίσκεψιν" ('Αρ. 163, τεῦχος 1ης Μαρτίου 1977).

Σημειωτέον ὅτι ὑπὸ τῆς Γραμματείας ἐγένοντο ὡσαύτως, ἐκεῖ ἔνθα τοῦτο ἦτο ἀναγκαῖον, αἱ δέουσαι μεταφράσεις τῶν κειμένων τῶν ἀποσταλεισῶν ἐργασιῶν εἰς τὴν ἐλληνικὴν, τὴν ρωσικὴν καὶ τὴν γαλλικὴν, ἀπεστάλησαν δὲ αὐταὶ εἰς τὰς κατὰ τόπους Ἐκκλησίας.

4. Εἰς ἐκείνας ἐκ τῶν Ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν αἰτινες δὲν ἀπέστειλαν εἰσέτι τὰς ἐργασίας των ἐπὶ τῶν ἀναληφθέντων ὑπ' αὐτῶν θεμάτων, γένετο ἡ δέουσα ὑπόμνησις.

5. Ἐγένοντο αἱ κατάλληλοι προσπάθειαι, ὅπως ἐκδοθοῦν ὁ Β', Γ' καὶ Δ' τόμος τῶν "Συνοδικῶν". Ἐκ τούτων ὁ μὲν Β' τόμος θὰ περιέχῃ τὰ Πρακτικὰ τῆς Α' Προσυνοδικῆς Πανορθόδοξου Διασκέψεως ἐλληνιστί καὶ γαλλιστί, ὁ Γ' τὰ κείμενα καὶ πορίσματα τοῦ πρὸς ἐξέτασιν τοῦ κοινοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα συγκληθέντος Συνεδρίου, ὁ δὲ Δ' διαφόρους μελέτας ὑποβοηθούσας τὸ ὅλον ἔργον τῆς προπαρασκευῆς τῆς Συνόδου.

6. Ἡ Γραμματεία ἐπὶ τῆς Προπαρασκευῆς τῆς Συνόδου, προσκληθεῖσα ὅπως ἐνημερώσῃ καὶ τοὺς ἑτεροδόξους πανεπιστημιακοὺς καὶ ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους ἐπὶ τῆς ὅλης πορείας τῆς προπαρασκευῆς τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου, ἔδωσε καταλλήλους διαλέξεις εἰς πανεπιστημιακὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ Κέντρα τῆς Εὐρώπης. Σχετικῶς ἀναφέρεται ἡ μετάβασις τοῦ Γραμματέως ἐπὶ τῆς προπαρασκευῆς τῆς Συνόδου εἰς τὴν Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν τῆς Κρήτης κατ' Αὐγούστον 1977, ἔνθα, εἰς Συνέδριον ὀργανωθέν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κρήτης, ἐνημέρωσε τοὺς συνέδρους ἐπὶ τῆς προπαρασκευῆς τῆς Συνόδου. Ἀναφέρεται ἐπίσης ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Θεολογικὴ Ἐταιρεία τῆς Ἀμερικῆς ὀργανώνει εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς Brookline ἀπὸ 28-31 Αὐγούστου 1978 Συμπόσιον ἐπὶ τοῦ θέματος: "Θεολογικαὶ σκέψεις ἐπὶ τῆς προσεχοῦς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας". Ἡ Ἐταιρεία προσεκάλεσε τὸν Γραμματέα ἐπὶ τῆς Προπαρασκευῆς τῆς Συνόδου σεβ. Μητροπολίτην Τρανουπόλεως κ. Δαμασκηνόν, ὅπως ἀναγνώσῃ τὴν ἐναριθμητικὴν ἐνημερωτικὴν Θεολογικὴν εἰσήγησιν τοῦ Συνεδρίου.

- Ἐκλογή νέων Ἐπισκόπων εἰς τὴν Σερβικὴν Ἐκκλησίαν.

Ἡ ἑτησία γενικὴ συνέλευσις τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ὁρθοδόξου Σερβικῆς Ἐκκλησίας συνήλθεν ἀπὸ 25 Μαΐου ἕως 1 Ἰουνίου ἐ.ἔ. εἰς Βελιγράδιον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α.Μ. τοῦ Πατριάρχου τῶν Σέρβων κ. Γερμανοῦ. Κατ'αὐτὴν ἐξετάσθησαν θέματα ἐκκλησιαστικῆς θεολογικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἱεραποστολῆς, ἐκκλησιαστικῆς νομοθεσίας καὶ διοικήσεως, ὡς καὶ ζητήματα οἰκονομικῆς φύσεως. Εἰδικὴ προσοχὴ ἐδόθη εἰς τὴν ἐκθεσιν ἐπὶ τῆς ἐργασίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μεταξὺ τῆς παρούσης καὶ τῆς προηγουμένης γενικῆς συνελεύσεως ὡς καὶ εἰς τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐπαρχιούχων ἐπισκόπων ἐπὶ τῆς ποιμαντικῆς αὐτῶν δράσεως· σχετικῶς, ἐσημειώθησαν ὅλα ἐκεῖνα τὰ φαινόμενα, τὰ ὁποῖα γεννοῦν αἰσιοδοξίαν, παραλλήλως δὲ καὶ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα καθιστοῦν τὴν κανονικὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας δυσχερῆ. Ἐξετάσθη ἐπίσης ἡ ζωὴ καὶ ἡ δράσις τῶν σερβικῶν ἐπισκοπῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἐπίσης, ἐπληρώθησαν αἱ ἀκόλουθοι ἐπισκοπαί : ἡ Ἐπισκοπὴ Ζίτσης διὰ τοῦ πανιεροῦ Ἐπισκόπου ἀπὸ Δαλματίας κ. Στεφάνου· ἡ Ἐπισκοπὴ Δαλματίας διὰ τοῦ πανιεροῦ Ἐπισκόπου ἀπὸ Αὐστραλίας καὶ Νέας Ζηλανδίας κ. Νικολάου· ἡ Ἐπισκοπὴ Βράνιας διὰ τοῦ πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Δομητιανοῦ, κοσμήτορος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Βελιγραδίου· ἡ Ἐπισκοπὴ Ἀνατολικῆς Ἀμερικῆς καὶ Καναδᾶ διὰ τοῦ Πρωθιερέως Velimir Kovacevich, ἱερέως τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας Σινάγου· ἡ Ἐπισκοπὴ τῆς Σβόρνικ-Τούζλα διὰ τοῦ θεοφιλεστάτου Πρωτοσυγγέλου κ. Βασιλείου Kachevenda, βοηθοῦ ἐπισκόπου ταύτης· ἡ Ἐπισκοπὴ Αὐστραλίας καὶ Νέας Ζηλανδίας διὰ τοῦ Συγγέλου κ. Βασιλείου Vadich, καθηγητοῦ εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Μονῆς Κίρκα. Ὁμοίως ὁ Σύγγελος κ. Jefrem Milutinovitch, μέχρι τοῦδε καθηγητὴς ἐπίσης εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Μονῆς Κίρκα, ἐξελέγη βοηθὸς Ἐπίσκοπος παρὰ τῷ Μακαριωτάτῳ Πατριάρχῃ μὲ τὸν τίτλον Ἐπίσκοπος Μοραβίτσης.

Νέος Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Βελιγραδίου ὠνομάσθη ὁ πανοσιολ. Διάκονος Δουσάν Dacich, καθηγητὴς εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Sremsky Karlovtsy.

Ἡ γενική συνέλευσις τῶν ἐπισκόπων ἐξέλεξεν ὡς μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ ἀρξαμένου ἔτους τοὺς κάτωθι : σεβ. Μητροπολίτην Μαυροβουνίου κ. Δανιήλ· πανιερ. Ἐπίσκοπον Μρανιτσέβου κ. Χρυσόστομον· πανιερ. Ἐπίσκοπον Βανάτου κ. Βησσαρίωνα· πανιερ. Ἐπίσκοπον Σαβάτς καί Βαλιέβου κ. Ἰωάννην. Ἀναπληρωταί των θά εἶναι : ὁ πανιερ. Ἐπίσκοπος Σλαβονίας κ. Αἰμιλιανός καί ὁ πανιερ. Ἐπίσκοπος Μπανιαλούκας κ. Ἀνδρέας.

— Ἡγετικά στελέχη τοῦ Π.Σ.Ε. εἰς Φανάριον καί Ἀθήνας.

Ἀντιπροσωπεία τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀποτελουμένη ὑπό τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἐδ. Σκότ, Πριμᾶτου τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Καναδά καί προέδρου τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συμβουλίου, τῆς Δίδος Τζήν Σκιούζ, Ἀντιπροέδρου τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς καί τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Π.Σ.Ε. Δρος Φιλίππου Πόττερ, ἐπεσκέφθη τήν 17 Μαΐου ἐ.ἔ. τό Φανάριον καί ἐγένετο δεκτὴ ὑπό τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ. Ἡ Ἀντιπροσωπεία εἶχεν ἐπίσης συνάντησιν καί μέ τήν, ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Μύρων κ. Χρυσοστόμου, Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν Διαχριστιανικῶν Ζητημάτων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἡ Ἀντιπροσωπεία τοῦ Π.Σ.Ε. ἐπεσκέφθη ἐν συνεχείᾳ τὰς Ἀθήνας ἐνθα εἶχεν ἐπίσημον σύσκεψιν μέ τήν Συνοδικήν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προεδρευομένην ὑπό τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Κίτρους κ. Βαρνάβα. Κατὰ τήν σύσκεψιν ἐξητάσθησαν ἐν εἰλικρινεῖᾳ αἱ οὐσιώδεις διαφοραὶ ἀπόψεων αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν μεταξύ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τοῦ Π.Σ.Ε. καί αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τήν δομὴν, τοὺς κανονισμοὺς καί τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τοῦ τελευταίου. Συγκεκριμένως, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐζήτησεν οὐσιώδεις ἀλλαγὰς εἰς τήν δομὴν τοῦ Συμβουλίου, διότι ἡ εἰς τοῦτο παρουσία αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἐπιθυμητὴ, θά πρέπει νὰ εἶναι εἰς τό μέλλον οὐσιώδης. Οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Συμβουλίου προέτειναν τήν συγκρότησιν εἰς τό ἄμεσον μέλλον διμερῶν συσκέψεων διὰ τήν ἐπίλυσιν τῶν ὑπαρ-

χουσῶν διαφορῶν, ἐν συνεχείᾳ δέ ἐπεσκέφθησαν τόν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ. Ἐπεσκέφθησαν ἐπίσης τήν Θεολογικήν Σχολήν Ἀθηνῶν, γενόμενοι δεκτοί ἐν συνεδρίᾳ αὐτῆς, ἐτόνισαν δέ, ἐπί τῆς εὐκαιρίας ταύτης, ὅτι τό κύριον ἔργον τοῦ Συμβουλίου παραμένει καθαρώς ἐκκλησιαστικῆς φύσεως, ἥτοι ἡ φροντίς διὰ τήν ἐνότητα τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν ὑπακοῇ εἰς τήν κλησιν τοῦ Πνεύματος καί Πίστει εἰς τόν Τριαδικόν Θεόν.

- Σύντομα νέα

- Τήν 24 Μαΐου ἐ.ξ., ἐνώπιον πυκνοῦ ἀκροατηρίου, ἐγένετο τό ἐναρκτήριο μάθημα τοῦ νέου ὑφηγητοῦ τοῦ κλάδου τῆς Καθολικῆς Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Münster, ὀρθοδόξου θεολόγου κ. Ἀναστασίου Κάλλη. Ὁ κ. Κάλλης ἐσπούδασε Θεολογίαν, Φιλοσοφίαν καί Ἱστορίαν εἰς τό Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, ἀνεκηρύχθη δέ εἰς τό Πανεπιστήμιον τοῦ Münster διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας τό 1964 καί διδάκτωρ τῆς Θεολογίας τό 1973. Ὁ δρ. Κάλλης ἀσχολεῖται κατ'εἰδικότητα μέ τούς Ἑλληνας Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει ἐγκύψει δέ καί εἰς τήν Θεολογίαν καί τήν πνευματικήν ἱστορίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Τό ἐναρκτήριο αὐτοῦ μάθημα εἶχεν ὡς θέμα : " Τόμος Ἀγάπης - ὁ δαμασμός τοῦ παρελθόντος εἰς τάς σχέσεις μεταξύ τῆς Καθολικῆς καί τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας".

- Συνῆλθον εἰς τήν ἔδραν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς οἱ ἐκδότης τοῦ Ὀρθοδόξου Ἐντύπου εἰς τήν βόρειον Ἀμερικὴν ὡς καί οἱ διευθυνταί τῶν γραφείων δημοσίων σχέσεων τῶν σπουδαιότερων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τήν ἀμερικανικήν ἡπειρον. Οὗτοι συνέστησαν τήν, πρώτην εἰς τό εἶδος της, "Ἐταιρείαν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιαστικῶν Δημοσιευμάτων" (AOCF). Τούς συγκεντρωθέντας προσεφώνησεν ὁ σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Βορείου καί Νοτίου Ἀμερικῆς κ. Ἰάκωβος,

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- "Ὁ διακονικός βαθμός" : ὑπό τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Τρανουπόλεως κ. Δαμασκηνοῦ.

Ἐπ'εὐκαιρίᾳ τῆς εἰς διάκονον χειροτονίας τοῦ εἰς τό Ὁρθόδοξον Κέντρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὑπηρετοῦντος ὑποδιακόνου κ. Βασιλείου Κοτρότσιου, κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Ἁγίων Πατέρων, 11 Ἰουνίου 1978, ὁ σεβ. Μητροπολίτης Τρανουπόλεως κ. Δαμασκηνός ἀπηύθυνε πρὸς τὸν χειροτονούμενον Προσφώνησιν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀναδημοσιεύομεν ἀποσπάσματα, περιέχοντα θεολογικὰς σκέψεις ἐπὶ τοῦ διακονικοῦ βαθμοῦ :

Ὁ ὁμιλητής, ἀφοῦ ἐν ἀρχῇ ἐτόνισεν ὅτι ἡ διακονία ἀποτελεῖ "οὐσιαστικὸν στοιχεῖον τῆς λειτουργικῆς καὶ τῆς ὅλης ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἄλλωστε τὴν ἐκφράζει ὁ Διδάσκαλος ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς μαθητὰς του "ὅστις ἂν θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος" (Μάρκ. 10, 10)", προσέθεσε : "καθιστάμενος διάκονος ἀποβαίνεις ὁμοούσιος τῷ Ἐπισκόπῳ καὶ τῷ Πρεσβυτέρῳ. Ἐπίσκοπος, Πρεσβύτερος καὶ Διάκονος ὁμοούσιοι εἰσι" λέγει Πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας. Μήμημα ἀγγελικὸν ἢ ἀποστολὴ τοῦ διακόνου. Διπλὴ ἢ κίνησις του. Πτῆσις ἀπὸ τοῦ Ἱερὸν Βῆμα εἰς τὸν λαόν καὶ ἀπὸ τὸν λαόν εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα..

... Καὶ ἀναλογίζεται ὁ διάκονος τὸ λειτούργημα πού τὸν περιμένει. Γνωρίζει ὅτι εἶναι ὁ ἐνδιάμεσος εἰς τὴν θεῖαν λατρείαν μεταξὺ τοῦ ἱερουργοῦ καὶ τοῦ λαοῦ. Διὸ καὶ συναισθάνεται τὴν ἀναξιότητά του. Ζητεῖ τὴν εὐλογίαν διὰ τὴν ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν ἀγγελικὴν ἀποστολήν του. Ἐὐλόγησον Δέσποτα. Ἐὕξαι ὑπὲρ ἐμοῦ Δέσποτα ἅγιε. Κύριε τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν ἀλυσίν σου. Γνωρίζει ὅτι ἀφ'ἐνός μὲν πρέπει νὰ εἶναι ἄμεμπτος, μὴ διάβολος, μὴ δόλογος, ἀφιλάργυρος, ... εὐσπλαγχνος, ἐπιμελής, πορευόμενος κατὰ τὴν ἀλήθειαν τοῦ Κυρίου, ... δεδοκιμασμένος, ... μεμαρτυρημένος παρὰ τοῦ πλήθους, ... εὐμετάδοτος, κοινωνικός', ἀφ'ἐτέρου δέ ὅτι ἡ θεία χάρις θεραπεύει τὰ ἀτελεῖ καὶ ἀναπληροῖ τὰ ἐλλείποντα. Ἐντάσσεται κατὰ τρόπον ὑπεύθυνον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία ὡς πλοῖον διαπλέει τὴν θάλασσαν τῆς ζωῆς.

Ἡ ζωὴ του, συνυφασμένη μὲ ὄλους τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους συνεπάγεται ἡ πλεῦσις. Τὸ πλοῖον, πηδαλιουχοῦμενον ὑπὸ τοῦ Σταυροῦ, οὐρανοδρομεῖ καὶ οὐριοδρομεῖ, ἐφ'ὅσον ὑπάρχει ἡ πίστις. Θεὸς ἐν σκάφει. Μύριοι οἱ κίνδυνοι. Ἀλμυρὸν καὶ ἄστατον τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης. Βαράθρων βάραθροι ἀπὸ τὴν μία καὶ ἀβύσσων ἄβυσσοι ἀπὸ τὴν ἄλλη γκρεμοὶ καὶ χάρη. Οὐδεμία ἐπίγειος ἐγγύησις ὡς πρὸς τὴν πλεῦσιν. Κατὰ κόσμον, τὸ νὰ παραπλέης τὴν ὁδὴν τῶν σειρήνων ἑθνάτων ἀπεργάζεται, ὡς λέγει Πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας. Κατὰ τὸν χριστιανισμόν ἡ ὑπέρβασις τοῦ κινδύνου συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἀκούῃς τὰς σειρήνας χωρὶς νὰ τὰς ἀκολουθῆς. Ὁχι μὲ φαρισαϊκὴν καὶ ἐγωϊστικὴν αὐτοπεποιθήσιν, ἀλλὰ μὲ συνείδησιν τῆς ἀδυναμίας, μὲ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἀνασφαλείας. Ὁχι μὲ τὴν πονηρίαν τοῦ γέροντος τῆς Ἰθάκης Ὀδυσσεύς, ὁ ὁποῖος ἐπινόει τὴν πρόσδεσίν του, διὰ τὴν ἀπολαύσιν τὴν μελωδίαν τῶν σειρήνων χωρὶς νὰ αὐτοκαταστραφῆ. Ὁ χριστιανισμὸς δὲν εἶναι ὑπόθεσις ὀδυσσεύου πονηρίας. Ὁ χειροτονούμενος

δέν δεσμεύεται προσδενόμενος, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀπωλείας τοῦ ὡς ἄλλος Ὀδυσσεύς, ἀλλ' οὔτε καὶ στερεῖται τῆς ἀπολαύσεως τῆς ἀκοῆς τῶν σειρήνων δι' οἴουδήτινος μέσου, τὸ ὁποῖον ἤθελε ἐπινοήσῃ ὁ κυβερνήτης. Συμπλέει ἐν ἐλευθερίᾳ. Προσδεδεμένος καὶ συγχρόνως λελυμένος. Ἀκούων καὶ διακρίνων, Ἀκολουθῶν ἢ ἀποφεύγων.

Καὶ ὁ στόχος, ὁ σκοπὸς τοῦ ταξειδίου του, ὄχι ἡ Ἰθάκη. Ὁχι ἡ θαλπωρὴ τῆς γενετείας, ἢ ἡ ἀπόλαυσις τῆς ζεστασίας τοῦ τζακιοῦ του, ἢ ὁποῖα συντελεῖ εἰς τὸ νὰ μὴ τὸν γελάσῃ ἡ Ἰθάκη, ἀκόμη καὶ ἐάν φθάσῃ γηρασμένος στό νησί, ἐφ' ὅσον αὐτὸς ὁ στόχος τῆς Ἰθάκης τοῦ προσέφερε τὸ ὥραϊο ἐκ τῶν ὑστέρων, παρ' ὅλους τοὺς κινδύνους, ταξειδίον.

"Ὁχι, ἀγαπητέ μου ὑποδιάκονε Βασίλειε. Ὁ στόχος τοῦ ταξειδίου, τίποτε τὸ συγκεκριμένον κατ' ἀνθρώπον. Οὐδέν τὸ ἀσφαλές κατὰ κόσμον. Ἀλλ' ἡ ἀπόλαυσις τῶν ἀποκεκρυμμένων καὶ ἐλπιζομένων. Ἕνας οὐράνιος λιμὴν, ἡ διάβασις εἰς τὸ ἐπέκεινα, ἡ πλεθσις εἶναι μόνον δυνατὴ ἐν πίστει, ἢ ὁποῖα βιοῦται ἐν κοινωνίᾳ μετὰ τοῦ κυβερνήτου, μετὰ τῶν ναυτῶν καὶ τοῦ πληρώματος, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ διὰ τῆς Ἐκκλησίας".